

4.4. *Forskning.*

Ved de højere uddannelsesinstitutioner udgør forskningen en integreret del af arbejdsforpligtelsen for ansatte i videnskabelige stillinger.

Igen gennem 60'erne og 70'erne ekspanderede de videregående uddannelser stærkt, hvilket indebar, at der over en forholdsvis kort årrække blev ansat et betydeligt antal yngre lærere i videnskabelige stillinger.

Denne ekspansion af de videregående uddannelser er siden stoppet, hvilket i 80'erne og frem til midten af 90'erne medfører et alvorligt stillingsblokeringsproblem, fordi afgangsen som følge af det videnskabelige personales alderssammensætning fra den eksisterende stillingsmasse er for lav til at sikre den tilstrækkelige rekruttering af yngre forskere.

Med henblik på at løse dette rekrutteringsproblem fremlagde regeringen en plan, der er tiltrådt af finansudvalget ved Akt 298 23/5 84. Planen har til formål dels at sikre forskningsfornyelsen gennem en gradvis udvidet mulighed for ansættelse af yngre forskere frem til midten af 90'erne, dels at opnå en permanent rimelig personalesammensætning, hvad angår forholdet mellem yngre forskere og varigt ansatte forskere.

Planen omfatter en pulje på 800 adjunktstillinger og 300 ekstraordinære lektorater, som gradvist over perioden 1984 til 1993 fordeles på de videregående uddannelsesinstitutioner med forskning. Der er i 1987 fordelt 109 adjunktstillinger. Samtidig er der foretaget en omfordeling og en mindre udvidelse af antallet af kandidatstipendier med henblik på at tilgodese områder som i særlig grad har eller kan forudses at få rekrutteringsvanskeligheder.

Der er kun fordelt et enkelt ekstraordinært lektorat i 1987, da de ekstraordinære lektorater fremover vil blive anvendt til at sikre en rimelig overgang fra adjunktansættelse til lektoransættelse ved hovedområder, der ikke selv har ledige stillinger som følge af bevillingsstagnation.

Da der først i 1988 og 1989 vil være behov for ekstraordinære lektorater til dette formål, er der foretaget en midlertidig omdannelse af midlerne, der anvendes, til en tidsbegrænset udvidelse af stipendiepuljen i 1987.

Der er som noget nyt i 1987 givet TAP-årsværk og annuum til tidligere fordelte ekstraordinære lektorater og annuum til de fordelte adjunktstillinger. I budgetoverslagsårene er der herudover givet TAP-årsværk til de fordelte adjunktstillinger.

Som led i regeringens handlingsplan for forskning og udvikling er der under hovedkonto 8.87 opført udgifter i 1987 og i BO-årene til gennemførelse af et bioteknologisk udviklingsprogram, der har til formål at fremme kandidatproduktionen inden for en række videregående uddannelser med henblik på at forbedre rekrutteringsgrundlaget for bioteknologisk forskning og udvikling.

Ligeledes er der som led i handlingsplanen oprettet i 1987 og BO-årene og ny hovedkonto (8.88), der omfatter bevillinger til i 1987 og BO-årene styrkelse af samarbejdet mellem forskningsinstitutioner m.v. og erhvervslivet.

4.4.1. *Forskningsbudgettering.*

Budgetteringen af de videregående uddannelsesinstitutioner er som tidligere omtalt aktivitetsopdelt. Der foretages således i budgetteringen en opdeling af midler og årsværk til bl.a. undervisnings- og forskningsaktiviteter. Ressourcer til undervisningsaktiviteten budgetteres herefter ud fra udviklingen i de ressourcebelastende bestande af studerende, og ud fra fastlagte standarder, mens forskningsaktiviteten budgetteres ud fra konkrete beslutninger om udviklingen. Som følge af de betydelige omstillinger inden for uddannelsesaktiviteterne vil det i de kommende år være nødvendigt at gennemføre en langsigtet planlægning, der omfatter både uddannelses- og forskningsaktiviteterne. Planlægningen må således fremme omstillingen til uddannelser med gode beskæftigelsesmuligheder og give forskningens kvalitet afgørende vægt ved disponering af personaleressourcer. Institutionernes planlægning skal tage udgangspunkt i de økonomiske rammer, der for hvert af hovedområderne er udstukket som minimumsrammer for budgetoverslagsårene. Inden for disse rammer skal der bl.a. foretages en prioritering af, hvilke forskningsmiljøer